

**ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА ОВЖС:
ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ**

**МЕРМЕРЕН КОМБИНАТ АД ПРИЛЕП
ПОВРШИНСКИ КОП "СИВЕЦ"**

Септември, 2013

ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА ОБЖС:

ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ

МЕРМЕРЕН КОМБИНАТ АД ПРИЛЕП "СИВЕЦ"

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?				
1.1	Трајна или привремена промена на употребата на земјиштето, на земјишната покривка или на топографијата, вклучително и зголемувања во интензитетот на употреба на земјиштето?	Да	Се налага потреба од користење на земјиште. Проектните активности ќе предизвикаат физички промени во пределот, вклучително измени во топографијата / хидрографијата, тековното користење на земјиштето / водните ресурси и визуелниот аспект на подрачјето.	Да. Постои сигурна веројатност дека површинскиот коп и придружната инфраструктура ќе предизвикаат физички промени на локалитетот.
1.2	Расчистување на постоечко земјиште, вегетација и градби?	Да	На локалитетите на копот, некаде (најчесто пристапни патишта) ќе се појави потреба од расчистување на вегетација.	Да. Се очекува ограничена загуба на вегетација.
1.3	Создавање на нови употреби на земјиштето?	Да	Оперативноста на проектот ќе создаде нови форми на користење на земјиште	Да. Се очекува ограничена загуба на земјиште.
1.4	Предградежни испитувања, на пример ископ на дупки, тестирање на земјиштето?	Да	Истражен карактер на некои планираните работилишта	Земјиштето кое ќе се користи за споменатите намени ќе биде предмет на рекултивација и враќање во првобитната состојба.
1.5	Градежни работи?	Да	Проектот предвидува градежни работи од мал обем (инфраструктурни објекти-пристапни патишта).	Да. Постои веројатност дека копот и придружната инфраструктура ќе предизвикаат физички промени на локалитетот и промена на во режимот на водните тела во потесното подрачје.
1.6	Работи на рушење?	Не		
1.7	Привремени локации што се користат за градежни работи или за сместување на градежни работници?	Не		Не.
1.8	Надземни градби, објекти или земјени насипи кои вклучуваат линеарни, т.е должински конструкции (далноводи, телефонски водови, железничка инфраструктура, автопати), ископ на земја и пополнување со земја или ископи за објекти?	Да	Надземни градби се постројки, инсталации, инфраструктура, пристапни патишта	Да. Постои веројатност дека ќе предизвикаат физички промени на локалитетот. Не се очекува значително влијание.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.9	Подземни работи кои вклучуваат рударски активности или изградба на тунел?	Да	Проектот вклучува површински рударски активности.	Не. Бидејќи рударските активности се површински
1.10	Работи на ревитализација?	Да	Проектот ќе предвиди мерки за ревитализација на одредени локалитети во градежниот опфат, пред се, на локалитетите за експлоатација на минерални сировини за потребата рудникот, локалитетите на депониите за потребите на рудникот и пристапни патишта.	Не. Мерките за ревитализација се во правец на садење, со што ќе се ублажат физичките промени предизвикани за време активностите на копот.
1.11	Копање со багер?	Да	Проектот предвидува земјени ископи во текот на работењето.	Да. Ископот ќе биде интензивен на одредени локалитети во рамките на опфатот.
1.12	Крајбрежни градби, на пр. сидови крај море, пристаништа?	Не		
1.13	Крајбрежни објекти?	Не		
1.14	Процеси на производство?	Да	Производство на производи од искршените мермерни плочи, чии димензии и квалитет не одговара на барањата на купувачот.	Не. Самиот процес на производство нема да предизвикува физички измени или нарушување на физичките карактеристики на подрачјето, бидејќи се користи т.н. отпаден материјал од мермерните плочи кои не го задоволуваат бараниот квалитет, меѓутоа преставуваат сировина во понатамошниот произведен процес .
1.15	Објекти за складирање на стоки или материјали?	Да	Постојат објекти за складирање на материјали во текот на активностите.	Да Магацини за експлозив
1.16	Постројки за третман или отстранување на цврст отпад или течни ефлуенти?	Да	Проектот вклучува планирање на одлагалишта за инертен отпад. Не се очекува испуштање на течни ефлуенти.	Не. Одлагалиштата ќе бидат предмет на рекултивација.
1.17	Објекти за долгорочно сместување на работници?	Не		
1.18	Нов копнен, железнички или поморски сообраќај за време на изградбата или работењето?	Не		
1.19	Нова копнена, железничка, воздухопловна, водна или друга транспортна инфраструктура вклучувајќи и нови или изменети патишта и станици, пристаништа, аеродроми итн.?	Не		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.20	Затворање или пренасочување на постоечки транспортни патишта или инфраструктура, што доведува до промени на движењата во сообраќајот?	Не		
1.21	Нови или пренасочени далноводи или цевководи?	Не		Не. Постоечка досегашна инфраструктура нема да предизвика значителни физички промени во подрачјето.
1.22	Зафаќање на водите, изградба на брана, подводен канал, прегрупирање или други промени на хидрологијата на водотеците или аквиферите?	Не		Не
1.23	Премини преку водотеци?	Да	Постои мала веројатност од појава на потреба за премин преку водотеци.	Не. Не се очекува значително влијание врз водотеците, физичкиот интегритет и пределот.
1.24	Црпење или трансфери на вода од подземни или површински води?	Не		
1.25	Промени во водните тела или на површината на земјата кои влијаат врз одводот или истечните води?	Не	Не	Не Не се очекуваат промени во водните тела или на површината на земјата кои влијаат врз одводот или истечните води
1.26	Транспорт на персонал или материјали за градба, работење или затворање на објект?	Да	Во оперативната фаза на проектот, постои транспорт на персонал и материјали.	Не. Не се очекуваат значителни и долготрајни неповратни ефекти во подрачјето.
1.27	Долгорочна демонтажа или затворање на инсталација или работи на враќање во задоволителна состојба?	Не		
1.28	Тековна активност за време на затворањето којашто би можела да има влијание врз животната средина?	Не		
1.29	Прилив на луѓе во одредена област било привремено било трајно?	Не		
1.30	Внесување на туѓи (надворешни) видови?	Не		
1.31	Губење на автохтони видови или генетска разновидност?	Не		
1.32	Некои други активности?	Не		

2. Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
2.1	Земјиште, особено неуредено или земјоделско земјиште?	Да	Оперативноста на проектот ќе користи земјиште со површина: <ul style="list-style-type: none"> Површината на просторот кој е зафатен со концесијата за експлоатација на архитектонско-украсен камен изнесува околу 1.9 км². 	Да. Се очекува ограничена загуба на земјиште, но во поголем обем се работи за неуредено земјиште.
2.2	Вода?	Не	Се користи вода во процесот, која со пумпи се враќа, т.е. кружи во процесот.	Да. Некои можни зафати на водотечите нема да предизвикаат трајно задржување на водата.
2.3	Минерали?	Да	При оперативноста на проектот ќе се користат минерални сировини и земјиште.	Не. Потребните минерални сировини / агрегати се широко достапни во подрачјето на проектот. При изборот на локалитет(и) за оваа намена, приоритет ќе биде ставен на веќе отворени / постојни наоѓалишта и и предвидени наоѓалишта од истражен карактер, со рударскиот проект.
2.4	Агрегати (песок, чакал, дробен камен)?	Да	Сировина преставува отпаден материјал од мермерните плочи кои не го задоволуваат бараниот квалитет, меѓутоа преставуваат квалитетна сировина во понатамошниот произведен процес.	
2.5	Шуми и дрвја?	Не		
2.6	Енергенци, вклучително електрична енергија и горива?	Да	Во текот на оперирање на проектот ќе се користат енергенци и горива.	Не.
2.7	Други ресурси?	Не		
3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, постапување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перцепирани ризици по здравјето на луѓето?				
3.1	Дали проектот ќе опфати употреба на супстанции или материјали што се опасни или токсични по човековото здравје или животната средина (флора, фауна, водоснабдување)?	Не		
3.2	Дали проектот ќе резултира со промени во појавата на болести или ќе ги засегне векторите на болеста (на пр. болести што се пренесуваат преку инсекти или вода)?	Не		
3.3	Дали проектот ќе има влијание врз добросостојбата на луѓето, на пример преку промена на животните услови?	Не		
3.4	Дали постојат некои особено вулнерабилни групи на луѓе кои би можеле да бидат засегнати од проектот, на пр. болнички пациенти, стари лица?	Не		
3.5	Некои други причини?	Не		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
4. Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?				
4.1	Јаловина или рударски отпад?	Да	Во фазата на оперирање се очекува создавање на јаловина од активностите за експлоатација, меѓутоа тоа не е трајно одложен отпад, туку квалитетна суровина во понатамошниот производен процес.	Не. Воспоставен е систем за постапување / отстранување на овој вид инертен отпад на соодветни депонии-одлагалишта. Настанатите кршени камења кои не одговараат на барањата на купувачот, понатаму се користат во дробилничната постројка и се користат како суровина за понатамошно производство.
4.2	Комунален отпад (отпад од домаќинства или комерцијален отпад)?	Да	Во фазата на работа се создава комунален отпад.	Не. Воспоставен е систем за управување / постапување со овој вид на отпад, согласно тековните одредби во законската регулатива за отпад.
4.3	Опасен или токсичен отпад (вклучувајќи и радиоактивен отпад)?	Не	Проектот нема да создава опасен отпад и радиоактивен отпад.	Не.
4.4	Друг отпад од индустриски процеси?	Не		
4.5	Вишок на производи?	Не		
4.6	Мил од отпадни води или други видови мил од третман на ефлуент?	Не		
4.7	Градежен шут или отпад од активности на рушење објекти?	Не		Не.
4.8	Вишок (излишни) машини или опрема?	Не		
4.9	Контаминирано земјиште или друг материјал?	Не		
4.10	Отпад од земјоделски активности?	Не		
4.11	Некој друг цврст отпад?	Да	Од дејностите на копот може да се случи создавање на специфични фракции на отпад: отпадна пластика, отпад од кабли, отпад од пакување, итн.	Не. Сите потенцијални рециклабилни материјали ќе бидат сепарирани и понудени на рециклаторски компании.
5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материји или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?				
5.1	Емисии од согорување на фосилни горива од стационарни или мобилни извори?	Не		
5.2	Емисии од производни процеси?	Не		
5.3	Емисии од постапки со материјали што вклучуваат чување или транспорт?	Не		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
5.4	Емисии од градежни активности вклучувајќи ги погонот и опремата?	Да	Од активностите на копот се очекува емисија во воздухот од издвуните системи на механизација и останатите возила.	Не. Не се очекува значителен ефект.
5.5	Прашина или миризби од постапувањето со материјали вклучувајќи градежни материјали, отпадни води и отпад?	Да	Во фазата на работа е веројатна појава на фугитивна емисија на прашина. Ова особено се однесува на фазата на минирање.	Не. Поради краткотрајниот карактер, не се очекува значителен и долготраен ефект. Ефектот ќе биде под контрола преку соодветно планирање и организација на работите и превземање на мерки за намалување на влијанијата.
5.6	Емисии од инцинерација на отпад?	Не		
5.7	Емисии од горење на отпад на отворен простор (на пр. искинати материјали, градежен шут)?	Не		
5.8	Емисии од некои други извори?	Не		
6. Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?				
6.1	Од работењето на опремата, на пример мотори, вентилациска постројка, дробилки?	Да	Во текот на работење на постројката за дробење и сепарирање.	Не. Поради оддалеченоста од рецептори / населени места, не се очекува значителен ефект.
6.2	Од индустриски или слични процеси?	Да	Во оперативната фаза на проектот, се очекува емисија на бучава и вибрации.	Не. Современа електро-машинска опрема и локација на копот оддалечена од населени места. Дополнително, се превземени мерки со користење на соодветна опрема за работа.
6.3	Од градежни работи или работи на рушење?	Да	Во фазата на пристапни патишта, градежната механизација и опрема ќе создаваат бучава.	Не. Поради краткотрајниот карактер и оддалеченоста од рецептори / населени места, не се очекува значителен ефект.
6.4	Од експлозии или натрупување?	Да	При минирање (експлоатација на мермерот) се очекува бучава од минирање со експлозивни.	Не. Со безбедносни мерки и добра пракса се избегнуваат можностите од нивно настанување
6.5	Од градежни активности или сообраќај во функција на работата?	Да	Несакани излевања и сообраќајни незгоди	Не. Со безбедносни мерки и добра пракса се избегнуваат можностите од нивно настанување
6.6	Од системи за осветлување или разладување?	Не		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
6.7	Од извори на електромагнетно зрачење (да се земат предвид влијанијата врз блиската чувствителна опрема и врз луѓето)?	Не		
6.8	Од некои други извори?	Не		
7. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштања на загадувачки материји врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?				
7.1	Од постапување со, чување, употреба или прелевање на опасни или токсични материјали?	Не		
7.2	Од испуштање на отпадни води или други ефлуенти (третирани или нетретирани) во вода или во земја?	Не		
7.3	Преку таложење на загадувачки материји емитирани во воздухот на земја или во вода?	Не		
7.4	Од некои други извори?	Не	Не се очекува контаминација на земјиште и подземни води.	Не. Фазата на работа вклучува постапки на добра градежна пракса и мерки за заштита на површинските води.
7.5	Дали постои ризик од долготрајна акумулација на загадувачки материји во животната средина од овие извори?	Не		
8. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?				
8.1	Од експлозии, прелевања, пожари итн; од чување, постапување со, употреба или производство на опасни или токсични супстанции?	Да	Можни се несреќи во текот на оперативната фаза на проектот.	Не. Планирани се и воспоставени системи на безбедносни мерки, согласно барањата за овој вид на активности.
8.2	Од настани надвор од границите на вообичаената заштита на животната средина, на пр. откажување на системите за контрола на загадувањето?	Не		
8.3	Од некои други причини?	Не		
8.4	Дали проектот би можел да биде засегнат од природни катастрофи кои предизвикуваат штети врз животната средина (на пр. поплави, земјотреси, лизгање на земјиштето итн.)?	Да	Да. Подрачјето на проектот се карактеризира со: • сеизмичка активност • потенцијал за ерозија.	Не. Во рударскиот проект се предвидени детални мерки за заштита
9. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?				
9.1	Промени во големината, возраста, структурата на населението, социјалните групи итн?	Не		
9.2	Преку преселба на луѓе или рушење на домови или населби или на објекти во населбите, на пример училишта, болници, социјални установи?	Не		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
9.3	Преку населување на нови жители или создавање на нови населби?	Не		
9.4	Преку упатување на поголеми барања до локалните установи или служби, на пример во врска со домувањето, образованието, здравството?	Не		
9.5	Преку создавање нови работни места за време на изградбата или работењето или предизвикување појава на губење на работни места со последици по невработеноста и економијата?	Да	Се очекува, проектот да има позитивни ефекти на вработувањето и создавање на приход.	
9.6	Некои други причини?	Не		
10. Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој којшто би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?				
10.1	Дали проектот ќе доведе до притисок за последователен развој кој би можел да има значително влијание врз животната средина, како на пример поголем број живеалишта, нови патишта, нови помошни индустрии или установи итн.?	Не		
10.2	Дали проектот ќе доведе до создавање на помошни установи или до развој поттикнат од проектот кои би можеле да имаат влијание врз животната средина, како на пример: <ul style="list-style-type: none"> • помошна инфраструктура (патишта, снабдување со електрична енергија, третман на отпад или отпадни води итн.) • изградба на живеалишта • екстрактивни индустриски дејности • дејности на снабдување • други? 	Не		
10.3	Дали проектот ќе доведе до грижа за локацијата по престанокот на работата на инсталацијата којашто би можела да има влијание врз животната средина?	Да	Земјиштето кое се користи во површински коп Сивец, ќе биде предмет на рекултивација и враќање во првобитната состојба.	
10.4	Дали проектот ќе овозможи идни проекти?	Не		
10.5	Дали проектот ќе има кумулативни ефекти поради близината до други постоечки или планирани проекти со слични влијанија?	Не		